

הכא [בסיפא, בדין נכרי שהלוה לישראל] יש לו לומר **דעובר** עליו אחר הפסח! שהרי בימי הפסח עדיין היה של ישראל.

ולמאן דאמר **התם** [בישראל שהלוה לנכרי] דעובר, הא אית ליה "למפרע הוא גובה". ואם כן, **הכא** [בנכרי שהלוה לישראל] יש לו לומר, **דאינו עובר** לאחר הפסח. שהרי קנוי הוא לנכרי משעת ההלוואה.

ומסקינן: **אלא** כולי עלמא מודו, דבעל חוב לא-ב מכאן ולהבא הוא גובה. ו**הכא במאי עסקינן**, כגון שהרהינו הלוה לחמץ אצלו [אצל המלוה], והרי הוא משכון בידו. וקמייפלגי בדינא דרבי יצחק.

דאמר רבי יצחק: מניין לבעל חוב שקונה משכון, וחשיב כממונו, ולא כפקדון בעלמא הוא בידו? — שנאמר במלוה שנטל את כסות הלילה של הלוה למשכון, "השב תשיב לו את העבוט כבוא השמש, ושכב בשלמתו וברכך, ולך תחיה צדקה לפני ה' אלקיך".

ומדקרי להשבת המשכון "צדקה", אלמא נחשב המלוה כנותן ללוה דבר משלו. ואם אין המלוה קונה את המשכון, "צדקה" מניין? והרי של הלוה הוא. אלא מכאן לבעל חוב שקונה את המשכון. הלכך, בזה שמשיב לו את שמלת המשכון לשכב בה, הרי הוא עושה עמו צדקה, בכך שמשאילו דבר שלו.

ומטעם זה, אין דין המלוה כדין שומר חנם

[חוב], אם נהנה ממנו ישראל לאחר הפסח **אינו עובר** על איסור חמץ שעבר עליו הפסח. משום דלאו חמץ דישאל הוא.

משום רבי מאיר אומר: אם נהנה ממנו, הרי הוא **עובר** על איסור זה⁽¹³⁾.

מאי לאו, בשלא הרהינו הנכרי לחמץ אצל ישראל. אלא ברשות הנכרי היה מונח בפסח. ו**בא קמייפלגי**. מר [רבי מאיר] סבר, בעל חוב למפרע הוא גובה! ואף שהיה ברשות הנכרי, כיון שבא לבסוף לידי גבית ישראל, קנוי הוא לו למפרע, כבר משעת ההלוואה.

ומר [תנא קמא] סבר, בעל חוב מכאן ולהבא הוא גובה! וכיון שבזמן הפסח עדיין לא בא לידי גביה, הרי זה חמץ נכרי המותר בהנאה.

ודחינן: ותסברא, הא ליכא למימר הכי. **דאימא סיפא**: אבל נכרי שהלוה לישראל על חמצו — אם נהנה ממנו לאחר הפסח, לדברי הכל הוא **עובר** על איסור חמץ שעבר עליו הפסח!

ואי פליגי באם למפרע הוא גובה או לא, הא **איכא** מהרישא מיבעי ליה לומר בסיפא.

למאן דאמר התם [ברישא, בדין ישראל שהלוה לנכרי] **דאינו עובר** אחר הפסח, הא אית ליה "מכאן ולהבא הוא גובה", ומשום כן חשיב בימי הפסח כחמץ נכרי. ואם כן,

13. רש"י. ונקט כן, ולא פירש כפשוטו דעובר ב"בל יראה", משום שאם יפדה הנכרי את החמץ ויסלקו בוזוי, לא יעבור. ואף אם לבסוף לא

[ולמה שכתב רש"י לעיל ל ב, דאף לרבא חשיבי נכסי הלוה כאינם ברשותו, מחמת השעבוד [יעוין בהערה 15, בשם קצות החושן], אתי שפיר טפי].